

Резюме на хабилитационния труд. Справка за оригиналните научни приноси

ас. д-р Явор Гочев

Представеният хабилитационен труд – монографията „*Транскрипция на партитури за симфоничен оркестър*” (издадена от академичното издателство на НМА „Проф. Панчо Владигеров” през 2019 г. с ISBN 978-619-91306-5-0 – книжно издание и ISBN 978-619-91306-6-7 – издание в електронен формат), представлява първо по рода си в България пособие, очертаващо в систематизиран вид конкретните и точни стъпки, характерни за сложното изкуство на пресъздаването на творби за симфоничен оркестър чрез богатите изразни средства на пианото.

Изложението е обособено в два основни дяла:

- принципи,
- техники.

В първия дял, посветен на принципите, са изложени основите на транскрипцията – изведени в рамките на дългогодишната педагогическа практика на автора и обхващащи следните основни направления:

- дефиниране на фактурните планове и приоритизирането им по важност;
- извеждане на основни похвати за преработка на симфоничната фактура със стремеж към максимално възможното пресъздаване на оригиналната звучност и духа на авторския замисъл;
- конкретни начини за действие при наличието на усложнена фактура със специфични трудности;
- принципни положения относно подбора на подходяща апликатура;
- насоки относно удачното разпределение на акорди;
- конкретни съвети относно избора на подходяща педализация;
- удачни варианти за използване на основните видове клавирна техника;
- принципни положения относно пресъздаването на:
 - ✓ основните и съпътстващи мелодични линии,
 - ✓ хармонията,
 - ✓ ритмичната организация;
- конкретни насоки относно регистрите и теситурния обхват на фактурните планове в транскрипцията съобразно характера на оригиналната симфонична фактура;
- основни насоки относно художествените аспекти на транскрипцията в следните основни направления:
 - ✓ баланс между едновременно звучащи фактурни планове,
 - ✓ драматургично развитие на последователно протичащи във времето процеси в рамките на музикалната форма;
- основни насоки, свързани с методиката на работа в контекста на ежедневния работен процес, свързани с необходимостта от вярно разчитане и сигурно заучаване на фактура с висока степен на трудност и сложна организация в следните основни аспекти:
 - ✓ навик за изпреварващ прочит,
 - ✓ акуратност и гладко протичане на изпълнението;

- конкретни насоки за избор на оптимално работно темпо в контекста на редица базови положения, характеризиращи психомоториката на клавирното изпълнение;
- основни насоки относно изграждането на градациите, кулминациите и динамичните планове в рамките на формата;
- извеждане на базовите етапи в процеса на работа с партитурата;
- основни стадии в процеса на анализ на оригиналната оркестрова фактура, в това число:
 - ✓ анализ на тематизма,
 - ✓ анализ на динамичния и драматургичен план на формата,
 - ✓ анализ на фразировката,
 - ✓ анализ на специфичните похвати в композиционната техника и оркестрацията,
 - ✓ анализ на основни технически похвати;
- конкретни съвети за оптимално пресъздаване на симфонични творби, написани за различен по вид и обем оркестров състав;
- насоки за удачно претворяване на щрихите и специфичните оркестрови акомпанименти;
- съвети относно ефективния прочит и пресъздаване на партиите на транспониращите инструменти;
- конкретни съвети за постигане на изразителен и нюансиран клавирен звук;
- оптимален избор на решения в зависимост от конкретната цел на транскрипцията.

Във втория дял на изложението, посветен на техниките, гореизложените принципни постановки са разгледани в контекста на конкретни задачи, свързани с претворяването на симфонични творби със сложна фактурна организация. Предложени са редица практически решения, притежаващи разнообразен характер и различна степен на трудност.

ас. д-р Явор Гочев